

К. Маркс туғилган куннинг 140 йиллигига бағишланган илмий сессия

Ватанимиз меҳнатқашлари илмий коммунизмининг улғур асосчиси, халқаро пролетариатнинг генерал-командантисига ва устози Карл Маркс туғилган куннинг 140 йиллигини бутун прогрессив инсоният билан бирга таътаналади равишда нишонламоқдалар.

Шу кунга бағишлаб, 5 майда Москвада КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институтининг илмий семинари бўлиб ўтди. Иштирокчилар фақатгина академик ва Олий партия мактабининг кўнак илмий сессияси ўтказилди. Сессияда Россиядаги революцион ҳаракат ветеранлари, тарихшунос олимлар, В. И. Ленин номидagi Марказий музейнинг, СССР Революция музейининг илмий ходимлари, ўқувчи ёшлар қатнашдилар.

Маъна бўлиб турган эди байрамлардагидек безатилган. Саҳна тўрида илмий коммунизм асосчисининг катта скульптура портрети қўйилган ва Лениннинг «Маркс таълимоти» деган сўзлари учун кучлидир» деган сўзлари эшитилган.

КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институтининг директори профессор Г. Д. Обичкин сессияни очиб туриб, Маркснинг халқаро пролетариат олдидagi оламшумул-тарихий хизматларини халққаро баҳолади. У, Маркс таълимотининг энгилмас кучи ва улғурларига жамиятнинг бир асрдан ортиқ вақт илмий тараққиёти билан исбот этилди, деб таъкидлади. Бу таълимот йил сайин янгидан-янгидан тараққийлаётган эди бўлмоқда, коммунистлар армиясининг сони йил сайин ўсаяпти. Маркс Коммунистлар совини ташкилотини тўзиб, ана шу армияга асос қўрган эди. Коммунистлар совинининг атиги 300 аъзо-

си бўлган экан, ҳозирги вақтда коммунистик ва ишчи партиялар ўз сафларида 33 миллиондан ортиқ кишини, маъсуд ва идеологиянинг умумийлиги билан, пролетар интернационализи принциплари билан жинслаган курашчиларни бириктирмоқда.

Марксизмининг янги тарихий шароитда янада ривожланиши, — деди сўнгга Г. Д. Обичкин. — Маркс ишчи улғур давомчиси — Владимир Ильич Ленин номи билан боғланган. Жаҳон коммунистик ҳаракатининг кучи марксизм-ленинизмга содиқ бўлишадир, уни ижодий тарзда тушунишадир.

КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институтининг директорининг ўринбосари, тарих фанлари кандидати Е. А. Степанова СССРда марксизм асосчиларининг адабий меросининг тўпланиши ва нашр этилиши тўғрисида доклад қилди.

Сессияда «К. Маркснинг философия таълимоти» — дунёни билиш ва коммунизм учун курашнинг буюк қуролидир» деган темада профессор А. Д. Макаров, «К. Маркснинг илмий таълимоти ҳозирги замон шароитида» деган темада илмий таълимот доктори С. Л. Виткоцкий, «К. Маркснинг халқаро ишчи ҳаракатида пролетар интернационализи принципларини ўрнатиб учун кураши» тўғрисида тарих фанлари кандидати Л. И. Гольман доклад қилдилар.

Сессия қатнашчилари учун Маркснинг ҳаёти ва фаолияти ҳамда унинг буюк идеяларининг ёйилишига бағишланган катта выставка очилди. (ТАСС).

Москва матбуот ходимларининг йиғилиши

5 майда Советлар уйининг Колонна залда Москва газета ходимлари, журнал, нашрият, полиграфия корхоналари ходимлари ҳамда ишчи мухбирлари активининг йиғилиши бўлди. «Известия» газетасининг бош редактори ўртоқ К. А. Губин Матбуот кунини тўғрисида доклад қилди.

Москвада меҳмон бўлиб турган қардош коммунистик ва ишчи партиялар газеталарининг мухбирлари,

Тиланга журналистлари делегацияси йиғилишида ҳозир бўдилар.

Ленинград, Киев, Минск, Олма-ота, Тошкент, Тбилиси, Таллин, Фрунзе, Хабаровск, Владивосток, Челябинск, Сталин, Сиктивкар, Шахти, Харьков, Петропавловск-Камчатский, Кемерово, Улан-Удэ, Куйбисhev ва бошқа шаҳарларда ҳам Матбуот кунини таътаналади нишонланди.

(ТАСС).

Совет матбуоти байрами шарафига

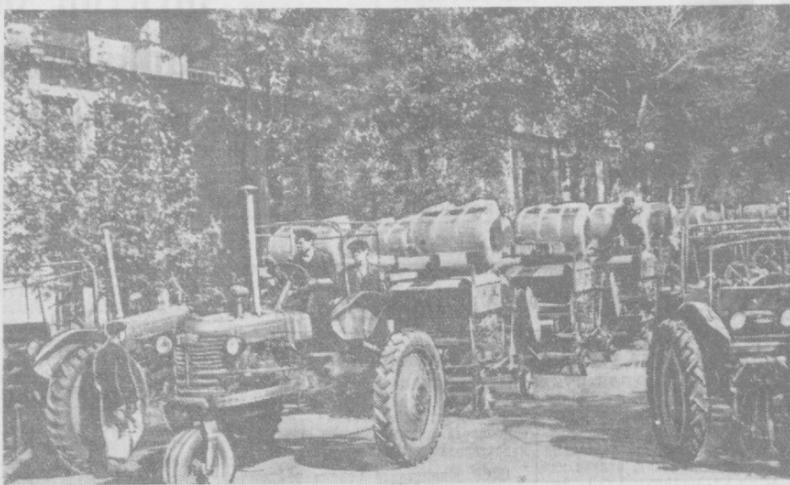
Бутун совет халқи сийратига Ўзбекистон шаҳар ва қишлоқларининг меҳнатқашлари ҳам Совет матбуоти кунини кенг нишонладилар.

5 майда Тошкентда, Навоий номидаги Ўзбек давлат опера ва балет театри биносида традицион байрамга бағишланган умумшаҳар таътаналади йиғилиши бўлди. Бу ерга журналистлар, нашрият ва босмахоналарнинг ходимлари, сановат корхоналарининг илгорлари, фан ва маданият арбоблари, партия, касба совини ва комсомол ташкилотларининг вакиллари қатнашдилар.

Йиғилишнинг Тошкент шаҳар партиясининг биринчи секретари

Ўртоқ Ф. Хўжаев очади. Залда СССР Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР давлат гимнлари тантаналади ва улғурлар илғирди. Гулдурок, узоқ завомотан қарсақлар остида Совет Иттифоқи Коммунистик партиясини Марказий Комитети Президиуми составини йиғилишининг фахрий президиумига сайланди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудир ўртоқ Ф. Н. Нажимов Матбуот кунини ҳақида доклад қилди. Таътаналади қисман кейин йиғилиш қатнашчиларига «Дилором» операси кўрсатилди.

«Ташсельмаш» заводи ўрта районларга ҳамда галлакор тозалаш машиналарини қўлаб Осиё республикаларидagi бўз ва қўриқ ерлар ўлаштирилайтган районларга юқори иш унумли ва мукамал «ОВ-10» маркали дон юбораётди. Суратда: тайёр машиналар партиеси. В. Мазаур фотоси, (ЎЗАТАГ фотохроникаси).

Ҳар уч ишчидан бири илғор

Бекобод цемент комбинати ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ўртасида 1958 йил топиригини мудатидан илғори баъжариш учун индивидуал ва коллектив мусобада кун сайин қизгин тус олмақда.

Илгарилари иш оқсаб келаётган транспорт цехида ҳам бу ой кескин бўрилиш ясалмоқда. Цех ишчилари меҳнатини ташкил этишни ахшилламоқдалар. Транспортчилар ва ремонтчиларнинг астойдил ишлаши натижасида ускуналарнинг бекор туриб қолгани 12 процентдан 4 процентга туширилди. З. Мусоев, В. Ким, А. Саримсоев, Х. Ашрапов, И. Коновалов, К. Фармонов ўртоқлар сийратига кўнгина ташаббускор новаторларнинг гайрати натижасида комбинат бўйича апрель ойи топиригини анча ортири билан баъжарилиди.

В. ВЕРТАНКИН,

Ютуқларни мустақкамламоқдалар

Болалар кийим-кечаклари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва уларнинг сифатини ахшиллаш учун астойдил курашаётган Тошкент пайпоқ-трикотаж фабрикасининг коллективи биринчи квартални ахши натижа билан якунлаган эди. Мусобадада юқори кўрсаткичларни қўлга киритганлиги учун корхона коллективига Тошкент Халқ хўжалик кенгаши ҳамда област касабасовини Советининг кўчма Қизил байроғи ва биринчи даражали пул мукофоти берилган эди.

Трикотажчилар эришилган ютуқларини ишлаб чиқаришда янада юқори кўрсаткичларга эришиш билан мустақкамлаш мақсадига кўчма-кўчга гайратта-гайрат қўшиб ишладилар. Натижада 4 ойлик план ҳам мудатидан илгари — 23 апрелдаёқ ортири билан баъжарилиди ва шу кунгача пландан ташқари меҳнатқашлар учун кўп миқдорда хизма-хил кийим-кечаклар ишлаб чиқарилиди. Фабрика коллективи бундан кейин ҳам кўчма Қизил байроқни ўз қўллариди сақлаб қолмиш учун астойдил меҳнат қилмоқда.

И. СУЛТОНОВ.

Болаларимиз учун

Яқинда биз республикамизнинг энг йирик тикувчилик корхоналаридан бири — «Қизил тўн» фабрикасида бўлди.

Корхонанинг бош инженери ўртоқ И. А. Бабаев шундай хўжа қилди: — Бу йил биз ўғил ва қизларимизни бир неча хил янги модалдаги кийим-кечаклар ишлаб чиқариш билан қувонтирмоқчимиз.

Бу йил мактабга ёндаган ҳамда мактаб ёшидаги болалар учун турли хил маъмурий пальталарнинг 40 дан ортиқ янги модала ишлаб чиқаришга жорий этилди. Янги модалдаги пальталарнинг материал чидамли ҳамда рангбарангдир. Ҳозир 30 хил рангдаги жуз материаллардан болалар пальтоси тикилаётди.

Фабрикада болалар кийим-кечаклари ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш мақсадига бир қатор тадбирлар амалга оширилайтир. Масалан, эришлар пальтоси тикиладиган йирик 7-цех, 3-цех билан бириктирилиб, болалар пальтоси тайёрлашга тўла ихтисослаштирилади.

Ҳозир бу йирик цехда ҳар кун қарий 350 та пальто тикилаётди. Ҳадемай кунига 300-350 та болалар пальтоси ишлаб чиқариладиган йирик цех қурилиб, фойдаланишга топирилади.

А. АБДУЗИМОВ.

ҚИШЛОҚЛАРИМИЗ ОБОД БЎЛМОҚДА

КАТТА ЎЗГАРИШЛАР

Ўзбекистон райони қиёфаси кейинги 3-4 йил ичида табиқ бўлмаёқ даражада ўзгариши. Шу мудат ичида 400 хонадон янги уйга қўриқиб қилди, район колхозлари ва 10-насанчилик совхози радиолаштирилди, кўпгина хўжаликлар электр қуввати билан таъминланди. Қолхозчиларнинг маданият доиралари учун 4 та клуб қурилди, бир неча кутубхоналар ташкил этилди.

Район колхозлари Мирзачўлининг қўриқ ва бўз ерларини қўлаб ўлаштиришда, тунчиқ ўтган йилги ташкил этилган Сталин номи колхоз ҳозир 700 гектардан ортиқ пахта майдонига эга. Ўтган йилги бу колхоз 475 гектар пахта майдонининг ҳар гектариди 25 центнердан ортиқ ҳосил олади. Ленин номи колхозининг экин майдонлари эса 1600 гектардан 2134 гектарга кенгайди.

Район маркази — Крестьянское қишлоғи ҳам кўрамлашиб бормоқда. Илгари бўш ётган тўқай ва қаминзор ўрнида ишчи ва хизматчиларнинг янги тилда қурилган уйлари қад кўтарди. Янги кўчалар вужудга келди.

Район касалхонаси учун янги бино қурилган. Ўтган йилги ишга туширилган район матлубот жамиятининг ошқонаси меҳнатқашларга намунали хизмат қилмоқда. Шу кунларда марказий меҳмонхона, аптека, ёнги кинотеатр қуриш ишлари жалаллик билан олиб борилмоқда. Районда яқка тартибда уй-жой қуриш ишлари ҳам кенг қамлама олиб борилмоқда. Ўтган йилнинг ўзида 80 та янги ишчи ва колхозчи янги уй-жой қуриб олади.

М. АБДУРАИМОВ.

Колхоз қишлоғи тобора гўзаллашмоқда

Халқ ўртасида «Мингтепа» номи билан ўрилган колхоз қишлоғининг қиёфаси кундан-кунга ўзгариб бормоқда. Илгари тена-тўнликлардан иборат бўлган бу ерда бугун янги типовой уй-жой бинолари пайдо бўлиб, унда 80 хўжалик истиқомат қилаётди. Уларнинг уйида электр нури қароқолаб, радио, радиоприйимик, телевизорлар ишлаб турибди. Ҳозир бу қишлоқ «Ленин йўли» участкаси деб аталади.

Бунга ўхшаш илгари пахта ҳам қўлаб ва кўрмесиз уйларидан иборат бўлган бир қанча қишлоқнинг номи ўзгариб, эндиликда уларни «Ленин-обод», «Коммуна», «Коммунизм» участкалари дейиладиган бўлди.

«Ленин йўли» колхоз қишлоғининг марказига яқин йиллар ичида бир қанча янги уй-жой бинолари, мактаб, туғруқхона, болалар боғчаси, яхши, радиоузел, меҳмонхона, кутубхона ва клублар қурилди.

Колхозда ободончилик ишлари билан бир қаторда артезининг хўжалиги ҳам юксалмоқда. Ҳозир колхозда 15 та юк, 8 та энгил машиналар тўхтовисини ишлаб турибди. Улғур

учун янги гараж ҳам қурилди. чорва моллари учун эса молхоналар қурилиб, артезин қуруқлари ишга туширилди. Колхоз пахтакорлари ўтган йил 1956 йилга қараганда 100 тонна кўп пахта топириштирди, қўшмача топирилган ҳосил учун 1 миллион 776 миң сўм устува мукофот олдидар. Ҳосилнинг йилдан-йилга ортиб бориши колхознинг умумий даромадини оширмоқда. Биргина ўтган йилнинг ўзида колхознинг умумий даромади 17 миллион 950 миң сўмга етди, колхоз аъзолари эса ҳар бир меҳнат қунига 16 сўмдан пул, 2 килограмдан галла олдидар.

Колхоз хўжалиги даромадининг ортиб бориши натижасида колхозчиларнинг турмуш даражаси янада ахшилламоқда.

Ўрта Чирчиқ район «Ленин йўли» колхоз қишлоғининг қиёфаси ўзгариб бориши билан, меҳнатқашларининг турмуш даражаси ва малаини ҳам барқ уриб ўсаяпти.

Т. ИУЛДШОВ, Ф. ПАРДАЕВ.

Район маркази кўналамзорлашмоқда

Эски Тошкент қишлоғи илгари колхоз ва кўрмесиз бир қишлоқ эди. Ҳозир бу қишлоқ йилдан-йилга обод ва кўрамлашиб бормоқда, чирчиқ уй-жой бинолари тез суръатлар билан қад кўтармоқда. Эски Тошкент қишлоғи эндиликда Октябрь районининг марказидир.

Қишлоқда икки қаватли бино — район партиясининг комитетининг биносини қурилди. Шунингдек, чирчиқ қишлоғи қурилган район касалхонаси, туғруқхона, қизил ноҳона, ошқона ва катта-катта магазин ҳамда қишлоқ атрофининг янги қуриладиган уй-жой бинолари қишлоқда зеб бериб турибди.

Районда 5 та ўрта мактаб ва 27 та тўлиқ вақт ўқитиб ишлаб турибди. Ленин номи мактабининг ўзидигина мингта яқин бола таълим олмақда. Район мактабларида ҳаммаси бўлиб 5872 та ўқувчи билим олаётди. Илгари районда 5 тагина кутубхона бўлган бўлса, Ҳозир уларнинг сони 16 тага етди. 13 миң донга китобга ва 800 дан ортиқ китобхонага эга бўлган район кутубхонаси шу кунларда айнақса гавжум. Районда 2 та кўча ва 6 жойда домий илғорчи киноустуновалар аҳоли учун намунали хизмат қилаётди.

Сўнгги йилларда районда 8 та клуб ишга туширилди, шундан 6 тасида иш ҳаваскорлар тўғрисида ишлаб турибди.

Районда пассажир машиналар қатнови ҳам ахшилламоқда. СоюзНИИХ, Пахта МТС, 4-БўйсўйГЭС билан район маркази маршрути бўлиб мунтазам автобус қатнамоқда.

Эски Тошкент қишлоғи меҳнатқашлари кейинги уч-тўрт йил ичида ўз берган бу катга ўзгаришларни, малаини ва фаровон ҳаётини кўриб, чексиз қувонмоқдалар ва қишлоқнинг янада обод ва кўрам бўлиши учун олиб борилаётган қуриш ишларида актив қатнашмоқдалар.

А. АБДУРАҲМОНОВ, колхозчи.

БИБЛИОГРАФИЯ

Ўзбекистон тарихига оид эсдаликлар тўплами¹⁾

Ўзбекистон Компартияси тарихи институтининг — КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институтининг Ўзбекистон филиали чиқарган Туркистонда Октябрь социалистик революцияси ва граждандар урушига оид эсдаликлар тўплами буюк революцион кураш даврини тўла ва мукамал ёритишда тарихчиларимизга катта ёрдам беради.

Тўпلامнинг биринчи қисми Туркистонда Улғур Октябрь социалистик революциясини тайёрлаш ва галла қилиш даврини ақс этирувчи материалларга бағишланган. Бу қисмда революцион ҳаракатнинг ветеранлари В. С. Янни, Ф. И. Колесов, С. З. Рубцов, Д. И. Манжара, С. Қосимхўжаев, Ю. Топиғлатов, В. Ш. Бауман, Али-Аскар Мамедов, Т. А. Шмаков, М. Мирхониев, Ш. Холмухамедов ва бошқаларнинг ажойиб ва қизиқарли хўжалари босилган.

Тошкентда Октябрь қурулди қўзғолонида раҳбарлик қилган ревоком раиси В. Янни 1917 йил 12 сентябр воқеаларини ёзар экан, темирўқитчиларнинг таъабубининг, оманинг революцион руҳини кўтарувчи большевиклар шовдлар таъбирини, меншевиклар, эсерлар, анархистлар ва бошқа суботсиз партиясининг сотқинлигини фох қилувчи эпизодлар келтирилади.

1917 йилдан КПСС аъзоси, революционер Д. Манжарининг «Советлар ҳокимияти учун!» мақолада Тошкентдаги дастлабки большевиклар группасининг фаолияти равшан

ёритилган. Революцион ҳаракатнинг йирик арбоби И. В. Пумплов бошчилигида пролетар революцияси учун курашган 700 га яқин большевикнинг авангардининг, эски шаҳар коммунистларидан Очил Бобожинов, Султонхўжа Қосимхўжаев, Мирзаҳадид Мирхониевларнинг рус ишчилари билан ёнма-ён жанг қилган Ўзбек меҳнатқашларидан отрядлар уюштирилганлиги баён қилинган.

Тошкентдаги Октябрь қурулди қўзғолонининг актив иштирокчилари, қизил гвардиячи Ю. Топиғлатов Ўзбек меҳнатқашларининг, эски шаҳардаги билноклар совини ва бошқа совини аъзоларининг большевиклар раҳбарлигида маршона курашганини хўжа қилди. Улар, буржуа-миллатчилик ташкилотлари «Шўрон Исломия» ва «Уламо»нинг реакция фазолининг фох қилиниши, контрреволюцион курашга зарба бериш ва Тошкентда Октябрь галбасининг таъминлашда актив иштирок қилдилар.

Кеска коммунистлардан А. Мамедов ва Ф. Махдумовлар Самарқандда «Иттифоқ» номи революцион ишчилар ташкилотининг ажойиб фаолиятини таъсир қилувчи эсдаликларини сақлаб қолганлар. А. Мамедов «Шўрон Исломия» билан «Иттифоқ» ўртасиди кураш, болалар, эпизодлар томонидан актив ишчиларини қалтаклашни, меҳнатқашлар ҳўқуқларининг поймол қилиниши ҳақида гапириб, рус большевикларидан ёрдам олган «Иттифоқ»ларнинг сийвий душманлар қирқидикорларини фох қила олганларини кўрсатди.

Тўпلامнинг биринчи қисмида босилган материаллар шунинг учун ҳам муҳим ва қимматли, уларда ҳали оз сонда ва қилинмаган ҳамда етарли таърибаси бўлмаган Туркистон большевикларининг Марказий

районлардан ўрнак олиб, пролетариат ҳаракатига моҳирлик билан бошчилик қила олганликлари кўрсатиладиган. Жонал воқеалар ва эпизодлар Туркистондаги Октябрь даврини конкрет ва аниқроқ тушунишга катта ёрдам беради.

Эсдаликлар тўпламининг иккинчи қисми Туркистон, Бухоро ва Хивадаги граждандар урушига бағишланган. Бунда В. И. Лениннинг энг яқин сафдошларидан бири, Туркистонда Совет ҳокимияти галбасининг таъминлаш ишга моҳирлик билан раҳбарлик қилган Коммунистик партиясининг йирик арбоби В. В. Куйбисhevнинг қисқа, лекин эрқин эсдаликлари босилган. Ўртоқ С. А. Сиротинскийнинг хўжасида эса машҳур саркарда — партиясининг йирик арбоби М. В. Фрунзенинг 1920 йили Туркистондаги фаолияти баён қилинган.

«Туркистон фронти» сарлаҳали хўжасида В. И. Лениннинг Туркистон халқларига бўлган чексиз ғамхўрлиги, эзилган миллатларнинг ҳақини овозлагани таъминлаш учун тинмай ишлаганини эрқин таъсир қилди.

Москва, Кремль, Владимир Ильич кабинети, В. И. Ленин билан М. В. Фрунзе Шарқий фронт картаси устида, В. И. Ленин, антия империалистлар ердами билан курашдаётган контрреволюцион курашнинг теарқ Туркистондан хайлаш зарурлигини ва ўлкани Марказий Россия билан боғлаш кераклигини айтиб, бу иш жула мушкул ва уни ҳал қилиш мумкинмикин? — деб сўрайди.

Сўзсиз. Биз Туркистонни контрреволюцион марзалардан тозалайми. Мен сизни ишонтирмаман... — деб, жавоб беради М. В. Фрунзе. В. И. Ленин топиригини билан Туркистон халқига ердамга келган М. В. Фрунзе ва В. В. Куйбисhev

фаолияти қизиқарли эпизодларда ҳўжа қилинади.

Граждандар урушининг актив иштирокчиси, уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қамроўла Туреункулов хўжаси, босмачилик қарши кураш даврини қизиқарли эпизодларда кўрсатади. Кўршермет, Ермат, Мақсум ва Мадаминбек бошлиқ босмачиларга қарши курашда Ўзбек жангчиларининг маҳорати алоҳида ўрин эгаллайди. Қизил аскарларнинг йўла бошловчиси, халқнинг севимли дўсти Иўлод Охунбоев, қаҳрамон жангчилар Мамажон Хўжаев, Ҳасан Самийи ва Хўжа Полволиннинг матонатчи халқимизнинг қалбига мангу янайди.

Запасдаги генерал-лейтенант, ўша вақтда Фарғона қўшинларининг кўмондони, кеска коммунист Александр Иванович Годорский Фарғонада босмачиларнинг тузатилиши ҳақида мазмуни ва қизиқарли эсдаликлар ёзган. Босмачилар ва оқгардиячиларга қарши, Ўзбек халқининг бахти учун курашда чексиз биродарлик, мардик намуналари кўрсатган рус ва бошқа миллат фарзандлар тарихимизда ажойиб мардик лавҳалари қолдирилган. Ҳозир Совет Иттифоқи маршали, ўша вақтда дивизия штаби бошлиғи В. Д. Соколовский, дивизия комиссари М. И. Корлов ва бошқалар голибона курашининг етук саркардалари эдилар.

Босмачиликни тутатишда Ўзбек халқининг азамат фарзандлари, етук раҳбарлар, ажойиб революционерлар етишиб чиқди. Фарғона водияда босмачиларга қарши курашнинг актив иштирокчиси — Андияков революцион раиси — Раҳим Раҳимбоев, Хоразмда босмачиларнинг алабий берган, машҳур командири Аҳмадхон Иброҳимов, социализм дўшманларига қарши аёвсиз курашган Д. Устабобоев ана шулар жумласидандир.

Эски Жува майдони. 18 январь 1919 йил. Ўзбек меҳнатқашларининг жула кўп вакиллари йирилган. Хонин Осинов Совет ҳокимиятига қарши галбаси кўтариб Туркистон республикасининг 14 комиссарини ваҳдийларча отиб ўлдирган. Ми-

тингда сўзга чиққан Хусан Тўраев, Еқуб Хўжаев, Очил Бобожинов, Иўлод Солихов ва бошқалар илғорчи партиясининг тоғ-мор қилиш учун мустақкам бирлашмиқ қилишга, душман кучларига қарши Октябрь галбасини сақлаб қолмиш учун курашга таъабуб қилдилар. Ўзбеклардан иборат катта жангдор дружина тўзилиди. Осиновлар рус ва маҳаллий миллат меҳнатқашларининг бириктирилган кучлари томонидан тор-мор қилинди.

Бу эпизодни ҳўжа қилган кеска коммунист И. Бобожинов контрреволюция устидан галбасини таъминлашда асосий ролни партиясининг меҳнатқаш омма ўртасиди мустақкам бирлик ўйнади, деб таъкидлайди.

Закаспий фронтида ангия ва америка империалистларининг беаъсира ердами билан кўтариладиган оқгардиячи ва бошқа контрреволюцион кучларга қарши курашда, Хоразм ва Бухорода босмачилар устидан галбасини таъминлаш ҳақидаги эсдаликлар граждандар уруши даврининг конкрет материаллари сифатида тарих фанимизни анча бойитишга ёрдам беради.

Граждандар урушига оид эсдаликларда совет ҳокимиятини мустақкамлаш ва социализм дўшманларига қарши курашдаги галбасининг асосий манбаи — В. И. Ленин ва Коммунистик партиясининг раҳбарининг, Туркистон большевикларининг ташаббускорлиги яқин баён қилинган. РСФСР Марказий Ижроия комитети ва Халқ Комиссарлар Советининг Туркистон комиссияси бошчилигида Ленинга мийлий сийбат амалга оширила бортани мисоллар билан кўрсатилди.

Тўпلامдаги эсдаликлар орасида В. И. Лениннинг, Ш. Садруллин ва В. Колгин ўртоқларининг Туркистон комсомолининг тузилиши, унинг жангларда ажойиб қаҳрамонликлари тўғрисидаги хўжалари алоҳида аҳамиятга эгалар.

Еш Совет ҳокимиятини мустақкамлашда қизиқ-қизиқ, амомо уюшган коммунистик ёшлар ташкилотига партиясининг катта кўмак берди. 1919 йилда Фарғонада тузилган дастлабки

комсомол ташкилотларини тўғрисида комсомоллар жангдор ҳарбий дружинасининг командири Ш. Садруллин қизиқарли хўжа қилди. Еш ватанпарварлар босмачилар ва маҳаллий буржуа миллатчиларига қарши, бахтирлик таътанаси учун курашда мислиси қаҳрамонлик намуналарини кўрсатдилар.

Мадаминбек, Эрмат, Кўршермет, Холхўжа ва Раҳмонкуаб каби ангия-америка империализмининг майлайлар, социализм галбаси бўлишига бу бўлишга уришган бандитлар группаларини тор-мор қилишда комсомолларнинг ролни ҳал қилувчи факторлардан бири эди. Душман билан курашда қаҳрамонларча ҳалок бўлган қўқонлик Абдулла Набиев, султонлик Қўзон Шоматов, сўхоник Дехон Шўлов, Усмон Хусанов ва бошқа жасур комсомоллар Ватан, партиясини социалистик сўмас намунаси бўлиб қолади.

Тошкент Марказий телеграф хизматлари радио кунини катта меҳнат соғварлари билан кутиб олдилар. Марказий телеграфнинг аппарат бўлими ойлик топириқни 120-130 процентга етказиб бажармоқда. Суратда: смена бошлиғи Ю. Исҳоқов ва илгор телеграфчи Х. Юсупова ўртоқлар телеграф аппарати қабул қилган материалларни текшириб кўрмоқдалар.

Ф. Осипов фотоси.

Янги шеърлар

(ЕШ ШОИРЛАР ИЖОДИДАН)

НИҲОЛ

Оппон соқол нуруний бир чол,
Ерни чопиб ўтказди ниҳол.
Парваришлар тиммай эрта-кеч,
Меҳнат қилар, чарчамас у ҳеч.
Гул кўрсатди олма, ёнғоғи,
Яшнаб нетди боғнинг харбғи,
Завққа тўлиб сайради қушлар,
Боғбонини севиб олқишлар.
Буни кўриб шод бўларкан чол,
Яна кўйлаб ўтказди ниҳол.

К. СОБИРОВ,

Ингилъ.

БАҲОР

Кўнни бирдан булут қоплади,
Зўрайди шўх шамол фир-ғири.
Табиатнинг қонуни элаи,
Ега нетди баҳор ёмғири.
Гул-лолалар сув ичиб қонди,
Яшнади чағ-ғубори нетиб,
Япроқлари дуруларга тўлди,
Бош кўтарди усимлик тетик.
Кўёш яна мўралаб бонди,

К. СОБИРОВ,

Ингилъ.

СИРДАРЕНИНГ ҚИЗЛАРИ

(ЎШИК)

Сирдарёнинг қизлари,
Юзлари ниримизлари,
Меҳнат қилиб, порлади,
Кўнисида юлауларни,
Эр юракли ўзлари,
Қуролайдир кўзлари.
Аҳди-паймонда маҳкам,
Болдан ширин сўзлари,
Сир бўйини саз қилди,
Мангу баҳор, ёз қилди.
Наҳрамонли кўрсатиб,
Хусини эъзоз қилди.

Т. СУЛАЙМОНОВ.

Қуйи Чирчиқ.

ЁМҒИРИ

Табиат соф бўлди ва ўзга,
Баҳор фасли-йилнинг асили,
Юртим гўзал, нур берар кўзга.
Қир-далада ҳаёт қайнайди,
Хар тарафда булбул навоси.
Уял-қиллар кўнаниб дейди,
Қандай ахши баҳор ҳавоси.

Раҳим ОЧИЛОВ,

Сирдарё.

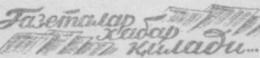
Ҳамиша баҳор

Фасл эътибори билан ҳали иши,
Аммо ҳамма ерда ённинг либоси,
Парилар, бульварларга баҳмал ёйилмиш,
Ва кезар баҳорнинг илк сабоси.
Бунга мафтун бўлиб чилилик бир қиз,
Монумент тағди мамун ўтирар.
Ендаги кампирга аста тикиб кўз
Сухбатга гунча лабларини жуфтлар.

— Тошкент табияти экан аjoyиб,
Қаранг иш фасли-ю, ўхшар баҳорга,
Бунга нима сабаб айтинчи ойм,
Наҳотки тўрт фасл шундай ўтар-а?

— Меҳмонга ўхшайсиз, гап тасмунидан,
Сўзингиз бутунлай ўринли, беғубор.
«Апрор» садоси янраган нундан
Ўзбенининг юртида ҳамиша баҳор.

Нурмат ҚУЗИ.

КОНЧИЛАРГА ҒАМХУРЛИК

Кўмир разрезда кончиларга ғам-хурилик қилиш тобора ахшиламқоқда. Яқинда қасаба союз ташкилоти путовкаси билан 50 га экин ишти мамлакатимизнинг шифобахш ерларига жўнаб кетди. Булар орасида Герасенко, Банкуров, Волков каби ишчилар бор. Улар Қизилтоғ, Евлатория, Цхалтуба ва бошқа шаҳарларда бўлиб, саломатликларини мустаҳкамлаб кайтадилар.

(«Ўзбекистон шахтери» — Оҳангарон).

СОВХОЗ ОБОДОНЛАШМОҚДА

2-«Далварон» пахта совхозида ободонлаштириш ишлари йилдан-йилга ахшиламқоқда. Кенгаи бўлиб ўтган ерларда бугун ҳашаматли бинолар қад кўтармоқда. Яқинда совхознинг марказида ишчилар учун 17 та уй-жой биноси қурилиб фойдаланишга топширилди. 3-бўлимда қуриб битказилган янги уйларда 15 ишчи ва хизматчининг оиласи хурсанд бўлиб истироҳат қилмоқда.

(«Коммунист» — Бекобод).

ПАРРАНДАЧИЛИКНИ РИВОЖЛАТИРИШ УЧУН

Паррандачилик совхозида кўп жўжа оқадиган янги инкубатор ўрнатилди. Бу эса кейинги икки ойнинг ўзига 60 миндан ортиқ жўжани очирши имконини берди. Очирилган жўжаларнинг кўпи Оҳангарон ва Бобут районларидаги совхозларнинг паррандачилик фермаларига жўнатилади.

(«Қоққоқ» — Мирза-Чўла).

УЙ-ЖОЙ ҚУРИЛИШИ УЧУН 518 МИНГ СЎМ МАБЛАҒ

Бу йил шаҳардаги пахта розалаш заводининг ишчи ва хизматчилари учун қўшимча равишда ўнлаб уй-жой бинолари қурилади. Бу мақсад учун 518 миң сўм маблағ ажратилди. Шу муносабат билан заводда қурилуш бригадаси ташкил қилинди.

КУП ТИРАЖЛИ ГАЗЕТА

Бўша районидagi «Ленин йўли» колхозида кўп тиражли «Мўл ҳосил учун» газетаси чиқа бошлади. Газетани мазмунли қилиб чиқаришда редколлегияга колхоз активлари ақидан ёрдам бермоқда. Партия бюросининг секретари Жўраев, колхоз раиси Умаров ўртоқлар, шунингдек далачилик, қурилиш бригадаларининг бошлиқлари ҳам ўзларининг хабар ва мақолалари билан газетата актив қатнашмоқдалар.

5 майда Тошкентдаги «Пахтакор» стадионида цирк санъати байрами бўлди. Шаҳар меҳнатқашлари хилма-хил цирк тамшаларини мароқ билан кўрдилар. Суратларда: 1. Цирк артистлари колоннаси. 2. Ўзбекистон ССР халқ артисти Ақром Юсупов.

Ф. Осипов фотоси.

Янги кинолар

Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти нуйидаги кинотеатрларни нашр этди:

С. М. БРЕМЕНЕР — «Умумий оқатлаш гигиенаси». (Апатомика ва физиология асослари билан). 285 бет, тиражи 3.000, баҳоси 7 сўм 45 тиини.

А. Н. ЗОТОВ — «Ташкент в шестой пятилетке». (Прошлое, настоящее и будущее города). 94 бет, тиражи 5000, баҳоси 1 сўм 90 тиини.

Л. Н. ДУДКО, М. Н. КУЛАКОВА, А. Г. НИКУЛИНА — «Сабавот ва полиз экинлари уручилиги». 95 бет, тиражи 3.000, баҳоси 1 сўм 55 тиини.

Н. Н. БАЛАШЕВ — «Қам тарқалган сабабот экинлари». 60 бет, тиражи 3.000, баҳоси 1 сўм 5 тиини.

Ч. ҚУРБОННІЗОВ — «Қорақўлчилар». («Қонимех» қорақўлчилик совхозидagi илгор чўпонлар тажрибаси). 39 бет, тиражи 2.000, баҳоси 65 тиини.

«Богдорчилик, тоқчилик ва сабаботчилик юзасидан белгиланган нормативлар справочниги». 275 бет, тиражи 10.000, баҳоси 8 сўм 55 тиини.

И. К. МУСАБОВ, Т. И. МЕЦКАН — «Лихорадка ку». 37 бет, тиражи 3.000, баҳоси 80 тиини.

«Материалы объединенной научной сессии по хлопководству». III том, 643 бет, тиражи 3000, баҳоси 45 сўм 75 тиини.

И. Т. ОСИПОВ, З. М. ТРЕСКОВСКИИ — «Районда физкультура ишларини уюштириш» 246 бет, тиражи 5.000, баҳоси 5 сўм 35 тиини.

Д. ДАВИДОВ, М. КУНЯВСКИЙ, Л. МАЛЕВИЧ, В. ПРОШЛЯКОВ — «Генеральная схема организации территории Голодной степи». 189 бет, тиражи 2.000, баҳоси 5 сўм 85 тиини.

Қисқа саатларда

◆ Оржоникиде. Ўзбекистон давлат астрада театрининг бир гуруҳи артистлари яқинда район маданият уйида катта концерт қўйиб бердилар. М. Узоқов, М. Турғунбоева, М. Мирзаев ўртоқлар ижро этган номерларни меҳнатқашлар қизгин қарсақлар билан қарши олдилар.

Н. Қанонов.

◆ Тошкент. Ўзбекистон Давлат садоси ва маълуфот кооперативси ходимлари қасаба соҳалари республика комитетига қарашли Тошкент автобазада 300 ўринли клуб биноси қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Т. Зуфарев.

◆ Бекобод. Райондаги Навоий номи колхозга Фарҳод ГЭС дан сым тортиб, электр қуввати келтирилди. Жамоат бинолари, кўчалар Илчиқ нури билан ёрилади. Шунингдек, 400 колхозчи хонадони электрлаштирилди.

Н. Шербенов.

◆ Чирчиқ. Химия комбинати хузуридаги бошланғич ДОСААФ ташиқоти очган шоферлик курсини 30 киши тамомлади.

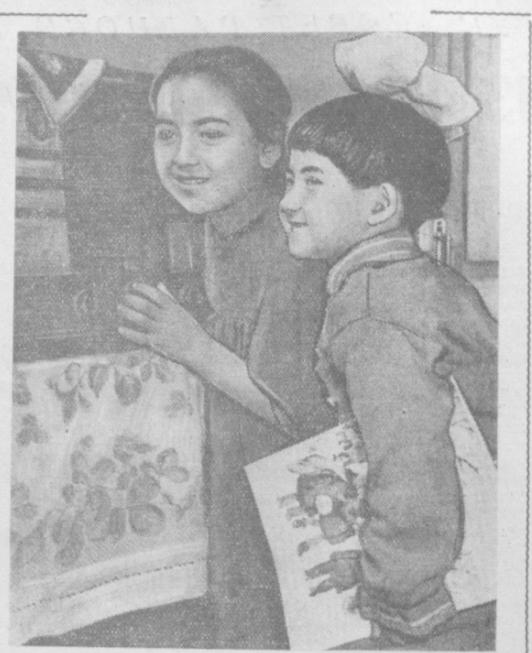
«Ўзбекимамаш». «Чирчиқсөлмаш» заводлари ва комсомол ГЭСИ ишчи-хизматчиларидан 30 оғла 1958 йилнинг биринчи кварталда янги уйларга кўчиб кирадилар.

З. Туркименов.

Янги ҳаммом

Қорасув район коммунал хўжалик бўлими 700 миң сўм сарфлаб, Қўйлик қишлоғида ахши жиҳозланган, барча қулайликларига эга бўлган янги ҳаммом биносини қуриб битказди. Янги техника асосида ускуналанган бу ҳаммом буюкхона, душ ва номерларга эга. Ҳаммом хузурида сартарашхона ҳам бор. Ҳаммом 1-Май байрами арафасида ишга туширилди.

А. МАМАНОСУПОВ.

«Пионер эрталгини тинглаш қандай завқли»
Ф. Осипов фотосюди.

Мактаб тажриба участкасида

Ворошилов номи 10-ўрта мактабининг биология ўқитувчилари тажриба участкасидаги ишларни уюштиришда бирмунча ахши тақрирбалари қўлга киритдилар. Утган йил мактаб ўқувчилари тажриба участкасида ўстирилган техника, сабабот, полиз ва лонли экинлардан юқори ҳосил олдилар.

Мактабда қўлқаламзорлаштиришга катта эътибор берилди. Ўқувчилар томонидан бундан 3-4 йил олдин ўтказилган тоғ ва терак кўчатлари қулуф уриб ўсаётди.

Мактабда буилан 4 йил аввал тажриба участкаси бўлмаган эди. 1954 йилнинг баҳорда ўқувчилар бўз ва қўриқ ерларни шугор қилишди. Ёрнинг шўрини ювиш жуда қийин бўлди. Уша йил экинлар экинлардан жуда кам қисми униб чиқди. Тажриба участкасини ахшилаш ишига бутун ўқитувчилар ва ўқувчилар киришти. Маҳаллий ўғит ташиб келти-

ришди. Утган йили ўқувчилар меҳнати зойи кетмади. экинлар ахши авж олиб, ахши ҳосил берди.

1958 йилда тажриба участкасида олиб борилган ишлар плани қайта тузилди. Маъқул планга кўра бу йил участкага пахта, маккажўхори, бета, турли хил сабабот, полиз экинлари ва гуллар экинлиб, бу ўсимликлар устида тажриба ишлари олиб борилмоқда. Ер участкаси айрим-айрим синфларга бериштирилган. Хар бир синф учун махсус журнал тузилган. Синфкомлар бу журналларда кундалик ишларни ёзиб бораёттирлар.

Бу йил богдорчиликка катта эътибор берилмоқда. Ҳозир 200 тулдан ортиқ ҳархил мевали дарахт, 600 тул тоғ ва 2000 тул терак кўчатлари ўтказилди.

З. ЮСУПОВ,

Гудиястон райони. Ленин номи колхоз.

ҚИШЛОҚ ХўЖАЛИГИ УЧУН МАЛАКАЛИ КАДРЛАР

Тошкент қишлоқ хўжалик техникуми ҳар йили республика колхоз, совхозлари учун кўпгина малакали мухтаассис кадрлар етиштириб бермоқда. Яқинда бу техникумни 60 киши муваффақиятли тақуналларига қарши

курашиш ва бухгалтерия бўйича мухтаассис бўлиб етишган бу кадрлар ишлаш учун республикаимизнинг колхоз ва совхозларига жўнаб кетдилар.

А. ҚОДИРОВ.

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ

СССР биринчилиги учун ўтказилаётган зонал мусобақа якунланди

Шахмат бўйича СССР биринчилиги учун Олмаота шаҳрида ўтказилаётган XXVI зонал мусобақа бир ой давом этди. Мусобақа давомида 19 та партия ўйнади. Ўзбекистон шахматчилари 18-турда катта муваффақиятга эришдилар. Спорт мастери А. Уфимцев (Қозғоғистон) 17-турда биринчи марта Мухиддин (Ўзбекистон) енгилан эди. 18-турда эса у Ўзбекистонлик Бирбогера (Ўзбекистон) енгилан эди. 18-турда эса у Ўзбекистонлик Бирбогера (Ўзбекистон) енгилан эди. 18-турда эса у Ўзбекистонлик Бирбогера (Ўзбекистон) енгилан эди.

Мусобақада катташчилари Говбиндер 12 очко, Гусев 11,5 очко, Сарваров 11 очко, Мухиддинов, Гитерман ва Гудяк 9,5 очко олдилар. Сарваров турнирда ўйнаган партияларининг аниқ чиройлиси учун, Мухиддинов 5 турда юқори кўрсаткичга эга бўлганлиги учун, Бирбогера биринчи тўрт ўринни эгаллаганларга қарши учрашувларда ахши натижага эришганлиги учун махсус мукофотларни олишга муваффақ бўлилар.

Мусобақани кўчилик шахмат ҳаваскорлари зўр қизиқиш билан кўриб бордилар. Бу мусобақа қардош республикалар шахматчиларининг маҳорати аниқ ўсганлигини кўрсатди.

М. МУХИДИНОВ,

СССР спорт мастери.

БУТУНИТТИФОҚ КУПКУНЛИК БАҲОР ВЕЛОСИПЕД ПОЙГАСИ

БУХОРО. 5 май (СўТАГ) махсус муҳбири). Бутуниттифоқ кўнсувлик баҳор велосипед пойгасининг қатнашчиларини Бухоро аҳолиси биринчи марта кутиб олди. Мингларча меҳнатқашлар транспарантлар билан безатилган кўчаларга чиқдилар. Шаҳар меҳнатқашлари спортчиларини самимий табриқладилар ва уларга муваффақиятлар тиладилар.

Бундан олдинги кунда Қарманда дастлабки уч этакнинг натижалари якунланди. Команда ва шахсий заҳетда катта ўзгаришлар рўй берди. Уч этакнинг якунлари натижасида «Меҳнат резервлари» (Москва) командаси пойганин пешқадами бўлди. Команда 512 километр масофани 49 соат 5 минут 2 секунд ичида босиб ўтди. Озарбайжоннинг терма спортчилари иккинчи ўринни эгалладилар.

Ўзбекистон велосипедчилари трасанинг аниқ уч участкасида муваффақиятли қатнашдилар. Улар учинчи ўринни эгалладилар.

3 этак бўйича спорт мастери Ю. Кондратьев (Туркманистон) шахсий биринчилиги эгаллади. У Тошкентдан Қармангача бўлган масофани 16 соат 17 минут 9 секунд ичида босиб ўтди.

Ўзбекистон ССР терма командасининг вакили В. Будников аввалдагидек кучли пойгачилар гуруҳида бормоқда. У пешқадамдан фақат 5 минут орқанда қолди.

Қарманда учинчи этак гоҳиларига дипломлар топширилди. Пойга яна давом эттирилиб, Бухорога томон йўл олинди. Маррага 30 километр қолганлигига кучли пойгачилар илгарилар кета бошладилар. Булар орасида Ўзбекистон терма командасининг вакиллари В. Будников, В. Палацкий ва Н. Басировлар ҳам бор эди.

Бухоро кўчаларида аниқсиз кучли кураш бўлди. Дам у, дам бу пойгачи олдинга ўтиб кетди. Натижада спорт мастери А. Бояжан маррага биринчи бўлиб келди.

Ётоқхонанинг қизил бурчагида

Чирчиқ электрхимия комбинатининг ётоқхонасида истиқомат қилаётган йигит ва қизлар ахшигина безатилган, ҳамма қулайликларга эга бўлган озода ва шинам қизил бурчакда маданий дам оладилар. Улар бу ерда лекция тинглайдилар, турли суҳбатларнинг иштирокисни бўладилар, китобхоналар конференциясига қатнашадилар, шахмат ва шапка ўйнайдилар, радио тинглайдилар, газета ва журналларнинг янги сонлари билан танишадилар.

Қизил бурчакда олиб бориладиган ишлар ранга-ранг ва мазмунлидир. Шунинг учун ҳам комбинат ишлари бу ерни севадилар. 9 кишидан иборат ётоқхона кенгаши бу ишларни амалга оширишда ташаббускорлик ва фаолият кўрсатмоқда. Тарбиячи И. Елезаров ҳалол меҳнати тўғрисида ётоқхонада катта обрў ва ҳурмат қозонган.

Қизил бурчак доимо гавжум бўлади. Хархил стендар, «Донин комсомолнинг жангавор йўли», «Совет ҳокимияти учун», «В. И. Лениннинг ҳаёти ва фаолияти» сингари турли темаларга бағишланган виситавкалар ҳамда янги китобларни пропаганда қилувчи витриналар қизил бурчакка ҳусн бериб турилади.

Ётоқхонанинг санитария ва гигиена аҳволини ахшилаш учун махсус бурчак ташкил қилинган бўлиб, бунда санитария-гигиена ва медицинага оид адабиётлар бўлади. Хар бир хонанинг озодаллигига берилган баҳо кўринарли жойга ёзиб қўйилади. Мана бу рўйхатга қараганда 7, 34, 36, 43, 57-хоналар юқори баҳо олганлар ва турли буюмлар билан мукофотланганлар.

Ётоқхонада оммавий-сиёсий ишлар ахши йўлга қўйилган. Ётоқхона қошидаги кутубхона ҳам ёш ишчиларга намунали хизмат қилади. Комбинат ишларининг қўчиликчи кечки мактабларда, техникум ва институтларнинг сиртки бўлимларида ўқийдилар. Ётоқхонада уларнинг умумий дарс тайёрлашлари учун қулай имкониятлар яратилган.

С. ШАПИРО.

Телевизор Экранда

7 МАЙДА
19.30 Бадий фильм — «Александр Попов».
21.00 Свердлов номи концерт залидан Радио Кунига бағишланган концерт олиб кўрсатилади.

ТУЗАТИШ

Газетамизнинг 5 май сонига 1-бетда босилган Карл Маркс деган мақоланинг 3-абзац 1-ўқидидаги 1918 рақами 1818 деб тузатиб ўқилсин.

Редактор З. ЕСЕНБОВЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА (бағи бино) — 7/У да Чин муҳаббат, 8/У да Алишер Навоий.

«ИСКРА» (қишки) — кундуз ва кечкурун Орқанта қайрили, ўғиллақ, кундуз соат 12-20 минут, 4-20 минут, кеч 8-20 минут ва 10-20 минутда 3-залда Беқарор мерган.

«ЕШ ГВАРДИЯ», «ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечкурун Рига.

КАФАНОВ номи. «ХИВА», «УДАРНИК» — Рига.

Бешёғоч кўча, Қарши проездди. 5-уйда турувчи Феодосия Вениаминовна Тарасулованинг Каллективная кўча, 67-уйда турувчи Николай Яковлевич Тарасуловдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 5-участка халқ судида қўрилади.

9 Январь кўчаси. Седельный переулок, 67-уйда турувчи Надежда Петровна Тямееванинг Лугин проездди. 8-уйда турувчи Борис Александрович Тямеевдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 4-участка халқ судида қўрилади.

Тошкент қишлоқ хўжалик техникумининг партия, қасаба союз ташкилотлари ва коллективни техникум директори ўртоқ Ф. А. Азизовга унинг онаси

Азизахон

ИБРОҲИМОВНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан таъзия билдирилди.